

Espoon ympäristöyhdistys
Villa Apteekki,
Pappilantie 5, 02770 Espoo

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Espoon kaupungin kirjaamo
PL1, 02070 ESPOON KAUPUNKI
kirjaamo@espoo.fi

ASIA: Mielipide Mynttilän asemakaavaehdotuksesta (512400)

Espoon ympäristöyhdistys on perehtynyt kaavaehdotukseen ja antaa siitä seuraavan mielipiteen.

Yleistä kaavasta ja sen ehdottamista maankäyttöratkaisuista

Kaavaehdotus ohjaa Espoonkartanonmäen ja Finnsinmäen asemakaavoja laajemmassa mitassa muuttavaa maankäyttöä Espoonkartanon ja Mynttilän alueen laajempiin säilyneisiin metsiin. Osa rakentamisesta kohdistuu lisäksi metsiin, joilla on merkitystä lehtoluonnon sekä jalopuustoisten lehto- ja kangasmetsien suojelulle.

Luontoarvojen takia esitämme rakentamisen olennaista vähentämistä. Alueelle 4.9.2016 tehdyn Espoon ympäristöyhdistyksen maastokatselmuksen perusteella luontoarvojen kannalta erityisen haitallinen rakentaminen kohdistuu seuraaville kaavavarauksille:

- 1) *A 70016*: Keski- ja itäosaltaan monipuolista lehtoa, joka osittain luonnonsuojelulain 29 § kriteerit täyttävää jalopuumetsikköä.
- 2) *A 70019*: Osa monipuolista lehtokokonaisuutta.
- 3) *A 70024*: Osa monipuolista lehtokokonaisuutta.
- 4) *Solbackantien varaus*: Tie pirstoisi monipuolisen lehdon.
- 5) *Edellisten kahden pohjoispuolinen AO-varaus*: Osa monipuolista lehtoa.
- 6) *AP-2 70018*: Jalopuustoista lehtoa, osin LSL 29 § kriteerit täyttävää luontotyyppiä.
- 7) *Holkenintie*: Pirstoisi jalopuustoista lehtoa, joka osin LSL 29 § kriteerit täyttävää luontotyyppiä.
- 8) *AP-1 70017*: Jalopuustoista lehtoa, osin LSL 29 kriteerit täyttävää luontotyyppiä.
- 9) *AO/s-1 70021*: Laaja osin rakennettu, osin metsäinen alue on osoitettu erillispientalojen alueeksi, jonka pihapiirin ja ympäristön kulttuurihistorialliset arvot tulee säilyttää. Alue rajautuu välittömästi Gumbölenjoen erittäin arvokkaaseen

suojelualueeseen. Suojelualan lähialueen rakentamiselta säästyneet metsäiset joenvarsimetsät joen kummaltakin rannalta on syytä rajata täydennysrakentamisen ulkopuolelle.

Vähä-Myntintien ylitse olisi lisäksi tarvetta kaavoittaa myös sellainen eteläpohjoissuuntainen ekologinen yhteys, joka koostuisi lehtoalueista sekä rehevämmissä kangasmetsistä (eikä sinänsä tarpeellisen nyky-yhteyden tapaan lähinnä karuista kangas- ja kalliometsistä). Tämän toisen yhteyden luonteva sijainti kulkisi Jaakkolanmäentien ja Vähä-Myntintien risteuksen luoteispuolisten AP-1 sekä AO-varauksien poikki pohjoiseen VL-alueelle. Yhteydestä olisi todennäköistä hyötyä niin virkistyskäytölle, liito-oravalle kuin kauriseläimille.

Kaavamääräysten kehitystarpeista

Rakentamisen ulkopuolella säilyvien metsäisten alueiden (kaavan erilaiset VL- ja EV-alueet) ongelma on se, että niiden kaavamääräykset rajoittavat VL-2-varausta lukuun ottamatta hyvin vähäisessä määrin alueella harjoitettavaa metsätaloutta. EV-alueella ei tosiasiaa edes ole kaavamääräystä, mikä edustaa huonoa kaavoituskäytäntöä. Puutteelliset kaavamääräykset ovat erityisen ongelmallisia alueilla, joilla on säilynyt esimerkiksi sellaisia arvokkaita lehtoja, joiden luonnontilaisen kaltainen rakenne tulisi säilyttää metsänhoidossa.

Huomiota kiinnittää myös kapealti metsärantaisen Gumbölenjoen VL-1-varauksen kaavamääräys, joka edellyttää toisaalta alueen "säilyttämistä luonteeltaan avoimena", toisaalta sitä, että "virtavesiympäristöön liittyviä luontoarvoja ei saa vaarantaa". Virtavesiympäristöjen arvojen säilyttämisen yksi reunaehto on nykyisen kapean reunavyöhykkeen säilyttäminen puustoisena eli ei-avoimena. Kaavamääräystä tulisi tältä osin muokata siten, että myös joen kapea reunapuusto saisi selkeämmän suojan. Tämä onnistuisi esim. seuraavalla kaavamääräyksellä: "*Lähivirkistysalue, joka tulee säilyttää luonteeltaan pääosin avoimena. Virtavesiympäristön, mukaan lukien reunapuusto, liittyviä luontoarvoja ei saa heikentää. Alueelle ei melun takia saa sijoittaa herkkiä toimintoja.*"

Kaavan luontotietopohjasta

Tiedot kaava-alueen luontoarvoista pohjautuvat vuoden 2009 luontoselvitykseen. Espoon ympäristöyhdistyksen 4.9.2016 tekemä maastokatselmus todensi selvityksen luonto- ja kasvillisuusselvitysosuuksissa olevan vakavia puutteita. Nämä puutteet liittyvät lehtojen, erityisesti jalopuustoisten lehtojen tunnistamiseen. Kaavaa tehtäessä ei olekaan selvästi ollut riittävää käsitystä siitä, kuinka merkittävä jalopuustoisten lehto- ja kangasmetsien kokonaisuus Espoonkartanon alueella on säilynyt. YHdessä kartanoalueen jalopuustoisten puistometsien sekä Gumbölenjoen varren runsasjalopuustoisen suojelualan kanssa nämä enemmän tai vähemmän luonnontilaisen kaltaiset jalopuumetsiköt muodostavat maakunnallisesti, mahdollisesti jopa valtakunnallisesti merkittävän jalopuustoisten metsien kokonaisuuden.

Kaavan luontoselvityksen kasvillisuusselvityksessä merkittävä osa kaava-alueen lehtoista on määritelty kuuluviksi lehtomaisiin kankaisiin.

Espoon ympäristöyhdistyksen maastokäynnin yhteydessä kaava-alueelta paikallistettiin useampia jalopuustoisia lehtokuvioita sekä ainakin yksi jalopuustoinen kangasmetsäkuvio. Osa jalopuustoisista lehdoista jatkuu Holkenin kaava-alueelle. Käynnillä kaava-alueelta paikallistettiin neljä sellaista metsikkökuvioita tai laajempaa metsäaluetta, jotka täyttävät luontaisesti kehittyneiden puumaisten vaahteroiden määrän takia nähdäksemme luonnonsuojelulain 29 § jalopuumetsän kriteerit. Näiden metsien luonne on kuvattu tarkemmin liitteessä 1 ja suuntaa antavat aluerajaukset käyvät ilmi liitteen 2 kartalta.

Lisäselvitystarpeista

Yhdistyksen tekemässä maastokatselmuksessa läpikäytiin pintapuolisesti vajaa kaksi kolmasosaa kaava-alueen metsäisistä alueista. Käymättä jäivät kaava-alueen kaakkoisosan metsät kartanoalueen tuntumassa, Jaakkolanmäen luoteispuolinen alue (VL-3 kaavassa), kaava-alueen luoteisosan rinne (kaavassa AO/s-1 70025), kaava-alueen koillisosa (AO/s-1 70022 sekä siihen liittyvä EV-alue), varauksen AO/s-1 70020:n eteläosa sekä joenvarren kattavan AO/s-1 70021:n osin rakennetut, osin metsäisinä säilyneet alueet.

Havaitun metsäluonnon yleisen rehevyyden sekä ilmakuvatulkinnan perusteella on hyvin mahdollista, että kaava-alueella esiintyy havaittua enemmän arvokkaita lehtoja sekä jalopuumetsiä, jotka ainakin osin täyttävät myös luonnonsuojelulain 29 § mukaisen suojellun jalopuumetsän kriteerit. Siksi esitämme, että Espoon kaupunki selvittää arvokkaiden jalopuumetsien mahdollisen esiintymisen koko kaava-alueella ennen kaavan viemistä lopulliseen päätöksentekoprosessiin.

Osa kaava-alueen metsistä on luonteeltaan sellaisia, että ne voivat kohtuullisen hyvin soveltua liito-oravalle (kuuluisivat lähinnä luontoselvityksessä käytettyyn luokkaan "*jokseenkin soveltuvat ja ruokailualueet*"). Saamiemme tietojen mukaan Espoonkartanon alueella on tehty liito-oravaselvityksiä myös v. 2009 jälkeen, mutta tietoja näistä ei ole liitetty kaavan aineistoihin. Liito-oravan huomiointi kaava-alueella vaatisi ilmeisesti lisää säilyttäviä ratkaisuja sekä mahdollisesti myös lisäselvityksiä. Olisi tarpeen ja tärkeää, että kaikki asiaan liittyvät selvitystiedot olisivat myös osallisten arvioitavina kaavaprosessin aikana.

Espoossa 13.9. 2016

Virpi Sahi
puheenjohtaja
Espoon ympäristöyhdistys ry

Pirjo Itkonen
varapuheenjohtaja
Espoon ympäristöyhdistys ry

Liite 1. Kuvaukset Espoonkartanon alueen eräistä jalopuustoisista metsiköistä
Liite 2. Alueelta havaitut jalopuustoiset metsiköt suuntaa antavasti rajattuina

